

Mer vindkraft?

VINDKRAFT
Vidar Lindefjeld

«**Nå treng me** mindre prat og fleire klimatiltak» uttaler leder i Natur og Ungdom Gaute Eiterjord i Klassekampen 22. mars. Det er ikke vanskelig å være enig i det.

Men er norsk, landbasert vindkraft svaret på klimautfordringen, slik Eiterjord skriver? Nei, sier SVs Torgeir Knag Fylkesnes i et godt innlegg 21. mars – og varsler dermed forhåpentligvis en endret holdning i eget parti. Han skriver blant annet at klimaeffekten av vindkraften er omstridt. Dette avviser Eiterjord og viser til «forskning fra Sintef».

Jeg antar han tenker på rapport TR A7385 «Energi- og miljøpåvirkning av elbil». Denne er i lang tid brukt av vindkraftbransjen som bevis på klimaeffekten av fornybar kraft – men den er utarbeidet for å vise «hvordan en bilpark med en bestemt prosentdel av elbiler påvirker det norske kraftsystemet og klimagassutslippet i Norge og våre naboland». Den er ingen generell klimarapport og tar blant annet ikke hensyn til virkningene av det europeiske kvotesystemet ETS.

Det finnes ikke et eneste norsk fagmiljø som kan kvantifisere klimaeffekten av norsk kraft. Det viser rekken av avisinnlegg den senere tid, ikke minst essayet elleve forskere hadde i Klassekampen 2. mars om «Karbonfella». Der

var EUs kvotesystem ETS en viktig del av drøftelsen. Det burde bekymre flere enn oss at forfatterne blant annet sier: «Ikke klimaet, men meklerne som driver spekulasjon i kvotemarkedet, har høstet de største fortjenestene av EU-ETS». Systemet «viser seg å være et uoversiktlig, byråkratisk villnis». Spør man forskningsmiljøer som Cicero, Fridtjof Nansens Institutt og NTNU om deres oppfatning av klimaeffekten (eller for den saks skyld Miljødirektoratet), er svaret at de ikke vet nok om dette.

La Naturen Leve driver ikke klimaforskning og pretenderer ikke å sitte med svarene. Men vi konstaterer at det ikke finnes noe klimasvar med to streker under. Og da blir spørsmålet: Skal vi virkelig ødelegge tusenvis av km² natur over hele landet med stadig større vindturbiner (250 meters giganter er planlagt på Setskog i Akershus), enorme veiinngrep, trafoer og kraftlinjer – når klimaeffekten er omstridt? Skal vårt bidrag til å løse klimakrisen være å rasere den naturen og det mangfoldet vi alle er avhengige av?

Vi er ikke i tvil om svaret. Det er heller ikke de mange som nå reiser seg i protest fra Finnmark til Østfold, jamfør Kari Merete Andersens innlegg 23. mars. Nå må Natur og Ungdom og våre politikere ta realitetene inn over seg: Vindkraftutbyggingen på land må stoppes!

Vidar Lindefjeld,
rådgiver, La Naturen Leve
vlinddefjeld@gmail.com

Gro Hillestad Thune
og Jan Lothe Eriksen

Når ytringsfrihetsorganisasjonen Freemuse i dag legger frem sin årlege rapport «The State of Artistic Freedom» hos Fritt Ord i Oslo, så er det dystre fakta som presenteres. Kunstnerisk ytringsfrihet er under sterkt press over hele verden. Antall dokumenterte saker øker, også i Europa og USA. Spania var i 2018 det landet som fengslet flest musikere; USA landet der det er registrert flest saker om trakkassering av kunstnere. Med den siste tids utvikling kommer Norge til å bli en prominent del av Freemuse sin statistikk for 2019.

Tradisjonelt tenker man at det er under totalitære regimer at sannheten forsvinner, ytringsfriheten knebles og kunstnere nektes å utøve sine yrker fritt. Men de senere årene har vi sett at også vestlige demokratier har økende problemer med å akseptere frie kunstneres arbeid. Spanias høyesterett har for eksempel dømt rappere til flere års fengselstraff med begrunnelsen at de roser terrorisme og sverter kongen.

I Norge opplever vi nå et vannskille, der kunstneres

rekke gjener. Det er en rapporten «Ways of Seeing» der de påfølgende vidervhetene. Saken der dansker og produsent Mi Haugland Habib har nødt til å politianmel Reset for spredning hatefulle ytringer hø med i bildet.

Kunstneres ytringsfrihet er grunnleggende demokratiet. Den skal også kontroversiel provoserende mening uttrykk kan komme i samfunnet og møte debatt. Kunstnere har gjennom hele vår kjø historie vært viktige yttere til utviklingen moderne Norge. Men krever et usedvanlig Fri kunstnere er også sårbar og utsatte. Det er enkle å nøytralisere hjemme slipper det med livet, men det er nok å stå i stormen. Kunstneres ytringsfrihet forsvares – hver dag.

Et rikt og variert kulturliv er et vilkår for et velrende demokrati, sa ministeren ved presentasjonen av kulturmeldingen i november. I Stortinget 10 (2014–2015), heter for alle – men tighetene som mål om

Vi tar varsling på :

LUFTFORSVARET
Tonje Skinnarland

Klassekampens førstesidesak fredag 22. mars gir inntrykk av at Kebnekaiseulykken nå gransktes på nytt, og at en kartfeil var den utløsende årsaken til ulykken. Ingen av delene er riktig.

Kebnekaise-ulykken er en dypt tragisk hendelse for

fens internrevisjon skulle behandle varselen for å sikre at det ble undersøkt seriøst og objektivt samt å sikre habilite i sakens anledning. Internrevisjonen startet umiddelbart en grundig prosess for å ettergå varselet påstander. Dette er ikke en ny granskning. Klassekampen hevdet artikkelen, men en ung